

folkningens Tæthed paa det dyrkede Areal; man kan paa den Maade ikke slutte sig til Folks pecuniære Omstændigheder. Saaledes stille nu, altsaa Forholdene sig ved Ministeriets Repartitionsmaade; men til samme Resultat komme vi, naar vi skulle til at repartere de saaledes vilkaarlig udfundne Summer paa de enkelte Communer i Amterne; thi her møde vi lignende Bestemmelser, idet denne Repartition deels hører paa Hartkornet, deels paa Folkeantallet, og deels endelig paa et personligt, et sandselig Skjøn af de Herrer Antraadsmedlemmer om, hvorledes Communnernes forskjellige Skatteevne er. Man kan imidlertid aldeles ikke paavise det Mindste, hvoraf det kan sees, om Skjønnet er rigtigt eller urigtigt; det er et reent Slumpetilsælde, om det passer. Gaae vi dernæst over til at see, hvorledes Sagen stiller sig ved Fordelingen i de enkelte Communer paa de forskjellige Skattehøder, da see vi, at Lovudkastet gaaer ud fra, at der skal svares 3 Rigsdaler pr. Td. Hartkorn af Eiendomsbefidderne, uanset at mange af dem maaskee snarere have Bidrag behov af Staten og Communen. Det har ofte været Tilfældet ved disse Fordelinger, at en Hartkornseier har viist sig ikke at have den allerringeste Gyne til at betale Skat; men desuagtet skal han betale de 3 Rd. pr. Tønde Hartkorn. Dette er tilstrækkeligt Beviis for, at den hele Methode er kunstig og unaturlig. Jeg har med stor Interesse fulgt de foregaaende Foredrag angaaende denne Sag, og jeg kan sige, at, forsaavidt de ere gaaede ud paa at rive ned paa Lovudkastet, saa er jeg overbevist om, at de Bemærkninger, der ere faldne, ere fuldkomment berettigede. Med stor Interesse har jeg navnlig ogsaa fulgt det Foredrag, som den ærede Rigsmand for Sorø Amts Bde Valgfreds (Fonnesbed) holdt. Det Bidrag, som han gav til Belysning af de practiske Resultater af denne Lovs Udførelse i Rivet, forekomme mig saa rigtige og velbegrundede, at jeg ikke kan Andet end sjenke dem mit fulde Bifald. Smidlertid troer jeg, at det her som altid er gaaet saaledes til, at saalænge man river ned, er det ganske vist ingen Sag at vise, hvad der er rigtigt; men skal man saa til at bygge op, saa komme Vanskelighederne. Den ærede Taler

har gjort adskillige Forslag, om hvilke en Debat i og for sig ikke vil have særdeles stor Betydning; men jeg skal dog tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger derom.

Naar han vilde have Hartkornet ud, forstaaer jeg det saaledes, at det ligefrem er § 1, han vil have ud, medens han, saavidt jeg forstod, vilde bruge Hartkornet i selve Communerne til berefter at udfinde, hvad der skulde svares af de enkelte Eiendomme. Hvis jeg ikke har taget feil af hans Mening, finder jeg mig foranlediget til at gjøre opmærksom paa, at Hartkornet ogsaa i saa Henseende er en aldeles ubrugelig Maalestok. I Sjælland ere Forholdene, nemlig heelt forskjellige fra Forholdene her paa Derne, og i Sjælland selv ere de overordentlig forskellige. I den Egn, hvor jeg er fra, ere de saa forskellige, at en Skjeppe Hartkorn ofte er mere værd end en Tønde Hartkorn, idet en Skjeppe Hartkorn giver en større Indtægt end en Tønde Hartkorn. Det staaer som Følge deraf klart for mig, at man ikke kan bruge Hartkornet som Maalestok, men maa smide det aldeles overbord. Men skulle vi smide Hartkornet overbord og alle de andre kunstige Midler til at udfinde Folks Skatteevne, som indeholdes i det nærværende Lovudkast og i Krigsskatsloven, saaledes som den blev vedtagen i forrige Rigsdagsamling, komme vi til Spørgsmaalet om at sætte en ny Bygning istedet. Dette er ganske vist et meget vanskeligt Arbejde, men det forekommer mig, at naar man først har gjort sig klart, hvilke Manglerne ere ved det Foreliggende, skulde det være besynderligt, om man ikke kunde komme til noget Bedre. Om det, jeg har tænkt mig, er bedre, skal jeg ikke udtale nogen Dom om, men jeg skal henstille til den ærede Forsamling og bede den vel overveie, om man ikke skulde stræbe hen til en reen Indtægtsbeskatning, saaledes som jeg strax nærmere skal forklare, og naar man havde udfundet Skatteindtægten hos enhver Skattehøder i Landet, repartere Krigsskatten paa samtlige Skattehøderes Indtægt. Det er ganske vist, at man, ifald man gaaer ud derfra, strax vil kunne sige, at det er et meget vanskeligt Apparat. Man kan ogsaa sige, at det er høist usikkert, om man virkelig derved faaer en Beskatning tilveiebragt, der er ligelig